

**Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті
Алтайтану ғылыми-зерттеу орталығы
Рухани жаңғыру және Қазақстан тарихы кафедрасы
ШҚО ішкі саясат басқармасының «Достық үйі – Қоғамдық келісім
орталығы» КММ
ШҚО Қазақстан халқы Ассамблеясының
ғылыми-сараптамалық тобы
Алтай мемлекеттік университетінің (Барнаул, Ресей)
Үлкен Алтай "Алтаистика және тюркология ғылыми-білім беру
орталығы»**

**XXI халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция
БАҒДАРЛАМАСЫ**

**«Қазақстандағы және шекаралас аумақтардағы
этнодемографиялық үрдістер», Сәрсен Аманжолов атындағы
Шығыс Қазақстан университетінің 70 жылдығына арналған
(3–4 қазан 2022 ж.)**

*(AP08856205 «Қазақстанның демографиялық қауіпсіздік деңгейін бағалау»
гранттық ғылыми жобаны іске асыру шеңберінде)*

Бағдарлама

Өткізу уақыты: 3–4 қазан 2022 жыл

1-күн: 3 қазан 2022 жыл

9.30–10.00 – конференцияға қатысушыларды тіркеу
басталу уақыты: Астана уақытымен 10.00.

2-күн: 4 қазан 2022 жыл

басталу уақыты: Астана уақытымен 10.00.

Форматы: офлайн және онлайн-конференция (Zoom-конференция
<https://us06web.zoom.us/j/84659074938?pwd=b2NGUWhORlh2WUU1eStHaHZlcmMwQT09>)

Өтетін орны:

Сарсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті, Өскемен қ.,
Қазақстан Республикасы, 1 корпус, 218 ауд.

Жұмыс регламенті:

баяндамашылардың пленарлық отырыста сөз сөйлеу ұзақтығы – 20 минутқа
дейін; сессияларда сөз сөйлеу – 10 минутқа дейін; пікірталастар-10 минутқа
дейін

Модератор: Аубакирова Жанна Сакеновна, тарих ғылымдарының
кандидаты, қауымдастырылған профессор, Сарсен Аманжолов атындағы
ШҚУ «Алтайтану» ҒЗО директоры

Құттықтау сөз

10.05 - **Толеген Мухтар Адильбекович**, Сарсен Аманжолов атындағы
Шығыс Қазақстан университеті ректоры-басқарма басшысы, профессор
(Өскемен, Қазақстан Республикасы).

(Иркутск мемлекеттік университетімен келісімшартқа қол қою)

10.20 - **Толеубеков Эльдар Толеубекович**, «ШҚО ішкі саясат
басқармасының Достық үйі – Қоғамдық келісім орталығы» КММ директоры
(Өскемен, Қазақстан Республикасы)

10.25 - **Полторанин Иван Аникеевич**, құрметті профессор, Сарсен
Аманжолов атындағы ШҚУ ардагері (Өскемен қаласы, Қазақстан
Республикасы)

10.35 - **Григоричев Константин Вадимович**, Иркутск мемлекеттік
университетінің ғылыми және халықаралық қызмет жөніндегі проректоры,
әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор (Иркутск қ., Ресей
Федерациясы)

Пленарлық бөлім

10.45–11.05 – **Аубакирова Жанна Сакеновна**, тарих ғылымдарының кандидаты, Сарсен Аманжолов атындағы ШҚУ (Өскемен, Қазақстан Республикасы) «Алтайтану» ҒЗО директоры.

«Демографическая безопасность Казахстана: потенциал, риски и перспективы (итоги реализации грантового научного проекта КН МОН РК АР08856205 «Оценка уровня демографической безопасности Казахстана»)

11.05–11.25 – **Григоричев Константин Вадимович**, элеуметтану ғылымдарының докторы, ғылыми және халықаралық қызмет жөніндегі проректор, Иркутск мемлекеттік университеті (Иркутск, Ресей Федерациясы).

«Демографические эффекты субурбанизации: специфика воспроизводства населения в пригородной зоне Иркутска. (При поддержке гранта РФФ № 22–28–00084)

11.25–11.45 – **Лысенко Юлия Александровна**, тарих ғылымдарының докторы, Алтай мемлекеттік университетінің шығыстану кафедрасының меңгерушісі (Барнаул, Ресей Федерациясы).

«Миссионеры Киргизской православной миссии о традиционных обрядах казахского народа»

11.45–12.30 – **пікірталас алаңы**

12.30–14.00 – **түскі асқа үзіліс**

Сессиялық отырыстар бағдарламасы

Басталу уақыты: Астана уақытымен 14.00

Өтетін орны: 218 ауд, корпус 1.

Zoom конференциясына қосылу

<https://us06web.zoom.us/j/85771922522?pwd=VmF2aC9tZUVRUDNhWTNoazNDdThOdz09>

Сессия 1: Көші-қон және демографиялық қауіпсіздік

Модератор: *Алексенко Александр Николаевич*, тарих ғылымдарының докторы, Сәрсен Аманжолов атындағы ШҚУ "Алтайтану" ҒЗО бас ғылыми қызметкері

Садвакасова Айгуль Какимбековна, элеуметтану ғылымдарының докторы, қолданбалы этносаяси зерттеулер институты директорының орынбасары (Астана қ., Қазақстан Республикасы).

«Долгосрочная интеграция внутренних мигрантов как фактор демографического баланса Казахстана»

Игнатьева Людмила Николаевна, тарих ғылымдарының кандидаты, доцент, Н. А. Добролюбов атындағы Нижний Новгород мемлекеттік лингвистикалық университеті (Нижний Новгород қаласы, Ресей Федерациясы).

«Законодательное регулирование трудовой миграции в Казахстане конец XX – начало XXI в.»

Шичкин Игорь Алексеевич, экономика ғылымдарының кандидаты, доцент, Еңбек экономикасы ғылыми орталығының ғылыми қызметкері. Г.В. Плеханов атындағы РЭУ (Мәскеу қ., Ресей Федерациясы),

Бобков Вячеслав Николаевич, экономика ғылымдарының докторы, Еңбек экономикасы ғылыми орталығының директоры, Г.В. Плеханов атындағы РЭУ (Мәскеу қ., Ресей Федерациясы).

«Реализация внешнего и внутреннего трудового миграционного потенциала для приоритетного развития сибирских и дальневосточных регионов Российской Федерации»

Сагынбаева Аяулым Зарлыкановна, демография магистрі, Карлов университеті докторанты, "Отандастар қоры" КЕАҚ ынтымақтастығы аясында "D. L. andCo " ЖШС жобасы бойынша сарапшы (Астана қ., Қазақстан Республикасы).

«Қазақстанның солтүстік өңірлеріндегі эмиграция мен репатриация салдарынашолу: элеуметтік зерттеудің кейбір қорытындылары»

Садовская Елена Юрьевна, философия ғылымдарының кандидаты, тәуелсіз талдаушы, Қазақстан мен Орталық Азиядағы көші-қон және көші-қон саясаты жөніндегі халықаралық кеңесші (Алматы қ., Қазақстан Республикасы).

«Российская иммиграция в Казахстане в 2020–2022 гг.: причины, динамика, структура, последствия»

Ночвина Белла Анатольевна, тарих ғылымдарының кандидаты, доцент, Н. А. Добролюбов атындағы Нижний Новгород мемлекеттік лингвистикалық университеті. (Нижний Новгород қаласы, Ресей Федерациясы).

«Миграционные риски как фактор обеспечения национальной безопасности: европейский опыт»

Бляхер Леонид Ефимович, философия ғылымдарының докторы, профессор, Тынық мұхит мемлекеттік университеті (Хабаровск қ., Ресей Федерациясы).

«Плотность населения и издержки контроля на Дальнем Востоке России»

Сессия 2: Демографиялық қауіпсіздік деңгейін бағалау

Модератор: Краснобаева Нелли Леонидовна, тарих ғылымдарының кандидаты, Сәрсен Аманжолов атындағы ШҚУ "Алтайтану" ҒЗО жетекші ғылыми қызметкері

Алексеев Александр Николаевич, тарих ғылымдарының докторы, Сәрсен Аманжолов атындағы ШҚУ "Алтайтану" ҒЗО бас ғылыми қызметкері (Өскемен қ., Қазақстан Республикасы).

«Возрастная структура населения Казахстана в конце XX-начале XXI вв. и демографические вызовы (итоги реализации грантового научного проекта КН МОН РК АР08856205 «Оценка уровня демографической безопасности Казахстана»)

Краснобаева Нелли Леонидовна, тарих ғылымдарының кандидаты, Сәрсен Аманжолов атындағы ШҚУ "Алтайтану" ҒЗО жетекші ғылыми қызметкері (Өскемен қ., Қазақстан Республикасы).

«Потенциальные риски и реальные социально-демографические угрозы в Казахстане: факторы влияния (итоги реализации грантового научного проекта КН МОН РК АР08856205 «Оценка уровня демографической безопасности Казахстана»)

Столярова Элеонора Олеговна, әлеуметтану ғылымдарының кандидаты, Сәрсен Аманжолов атындағы ШҚУ "Алтайтану" ҒЗО бас ғылыми қызметкері (Өскемен қ., Қазақстан Республикасы).

«Демографиялық қауіптер мен әлеуметтік сұраныстардың диалектикасы (грантовый научный проект КН МОН РК АР08856205 «Оценка уровня демографической безопасности Казахстана»)

Өмірзақ Тамерлан Ержанұлы, тарих магистрі, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің оқытушы-магистрі (Алматы қ., Қазақстан Республикасы).

«Индикативная система оценки уровня демографической безопасности, рисков и угроз Казахстана (2009–2020 гг.) (грантовый научный проект КН МОН РК АР08856205 «Оценка уровня демографической безопасности Казахстана»)»

Айдарбаева Раушан Кайсановна, тарих ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, Д. Серікбаев атындағы ШҚМТУ (Өскемен қаласы, Қазақстан Республикасы).

Уалиева Сауле Кабдымуликовна, тарих ғылымдарының кандидаты, Д. Серікбаев атындағы ШҚМТУ аға оқытушысы. (Өскемен қаласы, Қазақстан Республикасы).

«Межэтнические (межнациональные) браки в Казахстане: обзор интернет-изданий на казахском и русском языках»

Ыбырайхан Марат Ыбырайханұлы, "Тарих" мамандығы 3-ші оқу жылының докторанты, Академик Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды университеті (Қарағанды қ., Қазақстан Республикасы).

«1964–1985 жж. Орталық Қазақстанның ауылдық аймақтарындағы этнодемографиялық жағдайдың қалыптасуы және бүгінгі сипатқа әсері»

Неустроева Аида Борисовна, элеуметтану ғылымдарының кандидаты, жетекші ғылыми қызметкер, Саха Республикасының Ғылым Академиясы (Якутия) (Якутск қ., Ресей Федерациясы).

«Тенденции рождаемости и смертности в Республике Саха (Якутия)»

Иманбаев Аскарбек Аширалыұлы, ХАА академигі, аға оқытушы, Тараз аймақтық университеті (Тараз қ., Қазақстан Республикасы).

«Культурные и нравственно - духовные ценности современного развития казахстанского общества»

Кадыржанов Рустем Казахбаевич, философия ғылымдарының докторы, профессор, ҚР БҒМ ҒК Философия, саясаттану және дінтану институтының бас ғылыми қызметкері, Абылайхан атындағы ҚазХҚжӘТУ профессоры. (Алматы қ., Қазақстан Республикасы).

«Тенденции изменения демографического поведения этносов в Казахстане»

Глушкова Лилия Николаевна, психология ғылымдарының кандидаты, ҚАЕУ аға оқытушысы (Өскемен қаласы, Қазақстан Республикасы).

«Репродуктивные установки и гендерные роли молодежи Восточно-Казахстанской области (разработка проекта)»

Альжанова Фарида Газизовна, экономика ғылымдарының докторы, бас ғылыми қызметкер, ҚР БҒМ ҒК Экономика институты (Алматы қ., Қазақстан Республикасы),

Нурланова Наиля Капеновна, экономика ғылымдарының докторы, профессор, бас ғылыми қызметкер, ҚР БҒМ ҒК Экономика институты (Алматы қ., Қазақстан Республикасы),

Алибекова Гульназ Жанатовна, PhD, Бас директордың орынбасары, ҚР БҒМ ҒК Экономика институты (Алматы қ., Қазақстан Республикасы).

«Влияние пандемии COVID-19 на демографические процессы в городах Казахстана»

Дюсупова Сауле Туяковна, PhD докторы (Астана қ., Қазақстан Республикасы).

«Последние изменения и влияние этнической принадлежности на рождаемость в Казахстане»

Еремин Алексей Алексеевич, география ғылымдарының кандидаты, доцент, Алтай мемлекеттік университеті (Барнаул қ., Ресей Федерациясы).

«Система мониторинга демографического развития Алтайского края»

Рыгалов Евгений Владимирович, аға оқытушы, Алтай мемлекеттік университеті (Барнаул қ., Ресей Федерациясы).

«Анализ этнической структуры населения на примере Республики Алтай».

Сессия 3: Урбанизация және қалалық кеңістікті дамыту контекстіндегі демографиялық қауіпсіздік

Модератор: Столярова Элеонора Олеговна, әлеуметтану ғылымдарының кандидаты, Сәрсен Аманжолов атындағы ШҚУ "Алтайтану" ҒЗО бас ғылыми қызметкері

Сарсембаева Гульжан Алибековна, тарих ғылымдарының кандидаты, Сәрсен Аманжолов атындағы ШҚУ қауымдастырылған профессоры (Өскемен, Қазақстан Республикасы).

«Влияние занятости на трансформации репродуктивных установок городского населения Казахстана»

Тулешова Шынар Пазылбековна, PhD Демография, «Экономикалық зерттеулер институты» АҚ бас сарапшы.

«Қазақстандағы моноқалалардың демографиялық жағдайы!».

Бекенова Лидия Молдабаевна, экономика ғылымдарының кандидаты, Алматы гуманитарлық-экономикалық университетінің проректоры (Алматы қ., Қазақстан Республикасы),

Жанбозова Аксауле Болатхановна, ҚР БҒМ Экономика институтының ғылыми қызметкері (Алматы қ., Қазақстан Республикасы).

«Методы оценки урбанизации»

Корвяков Валерий Анатольевич, экономика ғылымдарының докторы, профессор, Алматы гуманитарлық-экономикалық университетінің ректоры (Алматы қ., Қазақстан Республикасы),

Дигель И.Е. (Алматы қ., Қазақстан Республикасы).

«Принципы формирования урбанизированных систем»

Григоричев Константин Вадимович, әлеуметтану ғылымдарының докторы, ғылыми және халықаралық қызмет жөніндегі проректор, Иркутск мемлекеттік университеті (Иркутск қ., Ресей Федерациясы).

«Эволюция «частного сектора» постсоветского города как процессы внутренней субурбанизации (При поддержке гранта РФФИ №20-011-00282)»

Поликарпов Дмитрий, 4-курс студенті, Санкт-Петербург мемлекеттік университеті (Санкт-Петербург қ., Ресей Федерациясы),

Савельев Илья, 4 курс студенті, Санкт-Петербург мемлекеттік университеті (Санкт-Петербург қ., Ресей Федерациясы).

«Социально-демографическая ситуация города Алматы: перспективы и риски развития»

Шамгунова Гульнур Айтахметовна, әлеуметтану магистрі, ИИДМ «Госградкадастр» бас маманы (Астана қ., Қазақстан Республикасы).

«Демографические процессы в городах Казахстана: основные тенденции и проблемы»

Нурланова Наиля Капеновна, экономика ғылымдарының докторы, профессор, Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі Ғылым комитетінің Экономика институты (Алматы қ., Қазақстан Республикасы).

«Урбанизация как фактор демографического роста: тенденции и риски»

Михнова Полина Владимировна, сәулет кандидаты, Сәулет кафедрасының доценті, Санкт-Петербург тау-кен университеті (Санкт-Петербург қ., Ресей Федерациясы).

«Скандинавский след в архитектуре России: Санкт-Петербург, Выборг, Карелия»

Есимова Айгуль Бегеновна, тарих ғылымдарының кандидаты, доцент, Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік педагогикалық университеті (Шымкент қ., Қазақстан Республикасы),

Валитова Зульфия Хафизовна, әлеу.ғ.к, академик А. Букетов атындағы Қарағанды университетінің саясаттану және әлеуметтану кафедрасының профессоры (Қарағанды, Қазақстан Республикасы).
Основные тренды естественного воспроизводства населения Казахстана (1991-2021 гг.)

Сессия 4: Этнодемографиялық үдерістерді ретроспективті талдау қазіргі заманның сын-қатерлерін түсінудің негізі ретінде

Модератор: Сарсембаева Гульжан Алибековна, тарих ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор,
Сәрсен Аманжолов атындағы ШҚУ

Бармин Валерий Анатольевич, тарих ғылымдарының докторы, профессор, Алтай мемлекеттік педагогикалық университеті (Барнаул қ., Ресей Федерациясы).

«Социально-политические и этноконфессиональные условия зарождения басмаческого движения в Туркестане (1917–1918 гг.)»

Гончаров Юрий Михайлович, тарих ғылымдарының докторы, профессор, Алтай мемлекеттік университеті (Барнаул қ., Ресей Федерациясы).

«Тюркское купечество Западной Сибири в 19 - начале 20 в.»

Калиева Каниша Советкановна, тарих ғылымдарының кандидаты, доцент, Д. Серікбаева атындағы ШҚМТУ (Өскемен қаласы, Қазақстан Республикасы).

«1950-1970 жылдардағы Қытайдан Қазақстанға қазақтардың көші-қонын зерттеудегі ауызша тарих әдісі» («Метод устной истории в изучении миграции казахов из Китая в Казахстан в 1950-1970 гг.)»

Бургарт Людмила Александровна, тарих магистрі, референт-аудармашы, Әулие Мария Әулие Розарийдің Рим-католиктік приходы (Өскемен қ., Қазақстан Республикасы).

«Миграция» веры: Гертруда Детцель и её служение преследуемой Церкви в Казахстане (1941–1971 гг.)»

Шмидт Вальдемар, тарих магистрі (Регенсбург қ., Германия).

«Об истории спецпереселенцев на территории Казахстана (по материалам архивных документов)»

Брюханова Елена Александровна, тарих ғылымдарының кандидаты, доцент, Алтай мемлекеттік университеті (Барнаул қ., Ресей Федерациясы),

Неженцева Наталья Владимировна, тарих ғылымдарының кандидаты, доцент, Алтай мемлекеттік университеті (Барнаул қ., Ресей Федерациясы),

Чекрыжова Оксана Ивановна, тарих ғылымдарының кандидаты, доцент, Алтай мемлекеттік университеті (Барнаул қ., Ресей Федерациясы).

«Опыт анализа социально-демографических групп населения городов Сибири на рубеже XIX–XX вв.»

Анисимова Инна Владимировна, тарих ғылымдарының кандидаты, доцент, Алтай мемлекеттік университеті (Барнаул қ., Ресей Федерациясы).

«Проблемы опеки и попечительства в Степном крае в представлении российских органов власти (конец XIX – начало XX вв.)»

Булгынбаева Аяулы Калымбековна, тарих магистрі, Сәрсен Аманжолов атындағы ШҚУ (Өскемен қаласы, Қазақстан Республикасы).

«XX ғасырдың 20-30 жылдарындағы Шығыс Қазақстандағы ауылдық сайлау құқығынан айырылғандардың тұрпаттамасы»

Исмагулова Эльвира Ермекқызы, Сәрсен Аманжолов атындағы ШҚУ «Тарих» мамандығының 2-курс магистранты, №47 орта мектептің тарих пәнінің мұғалімі (Өскемен қаласы, Қазақстан Республикасы).

«Кеңестік дәуірде Қазақстаннан шыққан басшы Жұмабай Шаяхметов жайындағы тарихи еңбектерге шолу»

Махметова Надира Аманжолқызы, «8D02202-Тарих» білім беру бағдарламасының 2-оқу жылының докторанты, С. Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті (Өскемен қаласы, Қазақстан Республикасы).

«1989-2021жж. Шығыс Қазақстан тұрғындар санының өсуі»

Жумабаев Батырхан Каирканович, 2-жыл магистранты, Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік педагогикалық университеті (Шымкент қ., Қазақстан Республикасы).

«Социально-экономическое развитие города Чимкент в 70-е годы XX века»

БАҒДАРЛАМА

«DIGITAL SOCIAL RESEARCH»

Білім беру лабораториясының ашылуы

4 октябрь 2022 г. в 10.00 ч.

Өтетін орны: Сарсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті, Өскемен қ., Қазақстан Республикасы, 30-шы гвардейлық дивизия к., 34, аудитория 323.

Время: 10.00–12.00

Модератор: Аубакирова Жанна Сакеновна, тарих ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, Сарсен Аманжолов атындағы ШҚУ «Алтайтану» ҒЗО директоры.

Құттықтау сөздер:

1. **Смит Ирина Федоровна**, Өскемен қаласы әкімінің орынбасары.
2. **Толеген Мухтар Адильбекович**, Сарсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті ректоры-басқарма басшысы, профессор.
3. **Полторанин Иван Аникеевич**, құрметті профессор, Сарсен Аманжолов атындағы ШҚУ ардагері№
4. **Оразалин Слэмбек Қалибекұлы**, ГҒЖМ деканы, **Адиканова Салтанат Сайларбекқызы**, ЖҒЖМ деканы, **Жаманбаева Лаззат Кадырбековна**, Қазақстан тарихы және Рухани жаңғыру кафедрасының меңгерушісі.

Баяндамашылар:

1. *Демографиялық деректер базасының презентациясы*
<http://statdata.info/>

Аубакирова Жанна Сакеновна, тарих ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, Сарсен Аманжолов атындағы ШҚУ «Алтайтану» ҒЗО директоры.

2. «Алтайтану» ҒЗО сайтының презентациясы *<http://demography.kz/ru/>*

Краснобаева Нелли Леонидовна, тарих ғылымдарының кандидаты, Сәрсен Аманжолов атындағы ШҚУ "Алтайтану" ҒЗО жетекші ғылыми қызметкері.

3. Гранттық ғылыми жобаларды іске асыру шеңберінде алынған нәтижелердің және 3D кітаптардың (толықтырылған шынайылықпен)

Столярова Элеонора Олеговна, әлеуметтану ғылымдарының кандидаты, С.Аманжолов атындағы ШҚУ "Алтайтану" ҒЗО бас ғылыми қызметкері.

Сарсембаева Гүльжан Алибековна, тарих ғылымдарының кандидаты, Сәрсен Аманжолов атындағы ШҚУ қауымдастырылған профессоры.

4. Әлеуметтік-демографиялық зерттеулерді дамыту перспективалары туралы

Алексеевко Александр Николаевич, тарих ғылымдарының докторы, Сәрсен Аманжолов атындағы ШҚУ "Алтайтану" ҒЗО бас ғылыми қызметкері.

Григоричев Константин Вадимович, Иркутск мемлекеттік университетінің ғылыми және халықаралық қызмет жөніндегі проректоры, әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор

Лысенко Юлия Александровна, тарих ғылымдарының докторы, Алтай мемлекеттік университетінің шығыстану кафедрасының меңгерушісі (Барнаул, Ресей Федерациясы).

**Восточно-Казахстанский университет имени Сарсена Аманжолова
Научно-исследовательский центр Алтайтану
Кафедра истории Казахстана и Рухани жаңғыру
КГУ «Дом дружбы-центр общественного согласия» управления
внутренней политики ВКО
Научно-экспертная группа Ассамблеи народа Казахстана ВКО
Научно-образовательный центр алтаистики и тюркологии
«Большой Алтай»
Алтайского государственного университета (Барнаул, Россия)**

ПРОГРАММА

XXI международной научно-практической конференции

**«Этнодемографические процессы в Казахстане и сопредельных
территориях», посвящённой 70-летию Восточно-
Казахстанского университета имени Сарсена Аманжолова
(3–4 октября 2022 г.)**

*(в рамках реализации грантового научного проекта
AP08856205 «Оценка уровня демографической безопасности Казахстана»)*

Усть-Каменогорск, 2022

Программа

Время проведения: 3–4 октября 2022 года

1-й день: 3 октября 2022 года

9.30–10.00 – регистрация участников конференции

начало работы: 10.00 по времени Астаны.

2-й день: 4 октября 2022 года

начало работы: 10.00 по времени Астаны.

Формат: офлайн и онлайн-конференция (Zoom-конференция
<https://us06web.zoom.us/j/84659074938?pwd=b2NGUWhORlh2WUU1eStHaHZlcmMwQT09>)

Место проведения:

Восточно-Казахстанский университет имени Сарсена Аманжолова, г. Усть-Каменогорск, Республика Казахстан, 1 корпус, 218 ауд.

Регламент работы:

продолжительность выступления докладчиков на пленарном заседании – до 20 минут; выступления на сессиях – до 10 минут; дискуссии – до 10 минут

Модератор: **Аубакирова Жанна Сакеновна**, кандидат исторических наук, ассоциированный профессор, директор НИЦ «Алтайтану» ВКУ имени Сарсена Аманжолова

Приветственное слово

10.05 - **Толеген Мухтар Адильбекович**, председатель правления-ректор Восточно-Казахстанского университета имени Сарсена Аманжолова, профессор (г. Усть-Каменогорск, Республика Казахстан).

(подписание договора с Иркутским государственным университетом)

10.20 - **Толеубеков Эльдар Толеубекович**, директор КГУ «Дом дружбы – центр общественного согласия управления внутренней политики ВКО» (г. Усть-Каменогорск, Республика Казахстан).

10.25 - **Полторанин Иван Аникеевич**, почетный профессор, ветеран ВКУ имени Сарсена Аманжолова, (г. Усть-Каменогорск, Республика Казахстан).

10.35 - **Григоричев Константин Вадимович**, проректор по научной и международной деятельности Иркутского государственного университета, доктор социологических наук, профессор (г. Иркутск, Российская Федерация).

Пленарная часть

10.45–11.05 – **Аубакирова Жанна Сакеновна**, кандидат исторических наук, директор НИЦ «Алтайтану» ВКУ имени Сарсена Аманжолова (г. Усть-Каменогорск, Республика Казахстан).

«Демографическая безопасность Казахстана: потенциал, риски и перспективы (итоги реализации грантового научного проекта КН МОН РК АР08856205 «Оценка уровня демографической безопасности Казахстана»)

11.05–11.25 – **Григоричев Константин Вадимович**, доктор социологических наук, проректор по научной работе и международной деятельности, Иркутский государственный университет (г.Иркутск, Российская Федерация).

«Демографические эффекты субурбанизации: специфика воспроизводства населения в пригородной зоне Иркутска. (При поддержке гранта РФФ № 22–28–00084)

11.25–11.45 – **Лысенко Юлия Александровна**, доктор исторических наук, заведующий кафедрой востоковедения Алтайского государственного университета, (г. Барнаул, Российская Федерация).

«Миссионеры Киргизской православной миссии о традиционных обрядах казахского народа»

11.45–12.30 - **дискуссионная площадка**

12.30–14.00 – **перерыв на обед**

Программа сессионных заседаний

Начало работы: 14.00 по времени Астаны

Место работы: 218 ауд, корпус 1.

Подключиться к конференции Zoom

<https://us06web.zoom.us/j/85771922522?pwd=VmF2aC9tZUVRUdNhWTNoazNDdThOdz09>

Сессия 1: Миграции и демографическая безопасность

Модератор: *Алексеевко Александр Николаевич*, доктор исторических наук, главный научный сотрудник НИЦ «Алтайтану» ВКУ имени Сарсена Аманжолова

Садвакасова Айгуль Какимбековна, доктор социологических наук, заместитель директора Института прикладных этнополитических исследований (г. Астана, Республика Казахстан).

«Долгосрочная интеграция внутренних мигрантов как фактор демографического баланса Казахстана»

Игнатьева Людмила Николаевна, кандидат исторических наук, доцент, Нижегородский государственный лингвистический университет им. Н.А. Добролюбова (г. Нижний Новгород, Российская Федерация).

«Законодательное регулирование трудовой миграции в Казахстане конец XX – начало XXI в.»

Шичкин Игорь Алексеевич, кандидат экономических наук, доцент, научный сотрудник научного Центра экономики труда, РЭУ им. Г.В.Плеханова (г. Москва, Российская Федерация),

Бобков Вячеслав Николаевич, доктор экономических наук, директор Научного центра экономики труда, РЭУ им. Г. В. Плеханова (г. Москва, Российская Федерация).

«Реализация внешнего и внутреннего трудового миграционного потенциала для приоритетного развития сибирских и дальневосточных регионов Российской Федерации»

Сагынбаева Аяулым Зарлыкановна, магистр демографии, докторант Карлов Университета, эксперт по проекту ТОО «D.L. andCo» в рамках сотрудничества НАО «Фонд «Отандастар» (г. Астана, Республика Казахстан).

«Қазақстанның солтүстік өңірлеріндегі эмиграция мен репатриация салдарынашолу: әлеуметтік зерттеудің кейбір қорытындылары»

Садовская Елена Юрьевна, кандидат философских наук, независимый аналитик, международный консультант по миграции и миграционной политике в Казахстане и Центральной Азии (г. Алматы, Республика Казахстан).

«Российская иммиграция в Казахстане в 2020–2022 гг.: причины, динамика, структура, последствия»

Ночвина Белла Анатольевна, кандидат исторических наук, доцент, Нижегородский государственный лингвистический университет им. Н.А. Добролюбова (г. Нижний Новгород, Российская Федерация).

«Миграционные риски как фактор обеспечения национальной безопасности: европейский опыт»

Бляхер Леонид Ефимович, доктор философских наук, профессор, Тихоокеанский государственный университет (г. Хабаровск, Российская Федерация).

«Плотность населения и издержки контроля на Дальнем Востоке России»

Сессия 2: Оценка уровня демографической безопасности

Модератор: Краснобаева Нелли Леонидовна, кандидат исторических наук, ведущий научный сотрудник НИЦ «Алтайтану» ВКУ имени Сарсена Аманжолова

Алексеев Александр Николаевич, доктор исторических наук, главный научный сотрудник НИЦ «Алтайтану» ВКУ имени Сарсена Аманжолова (г. Усть-Каменогорск, Республика Казахстан).

«Возрастная структура населения Казахстана в конце XX-начале XXI вв. и демографические вызовы (итоги реализации грантового научного проекта КН МОН РК АР08856205 «Оценка уровня демографической безопасности Казахстана»)

Краснобаева Нелли Леонидовна, кандидат исторических наук, ведущий научный сотрудник НИЦ «Алтайтану» ВКУ имени Сарсена Аманжолова (г. Усть-Каменогорск, Республика Казахстан).

«Потенциальные риски и реальные социально-демографические угрозы в Казахстане: факторы влияния (итоги реализации грантового научного проекта КН МОН РК АР08856205 «Оценка уровня демографической безопасности Казахстана»)

Столярова Элеонора Олеговна, кандидат социологических наук, главный научный сотрудник НИЦ «Алтайтану» ВКУ имени Сарсена Аманжолова (г. Усть-Каменогорск, Республика Казахстан).

«Диалектика демографических рисков и социальных запросов (в рамках реализации грантового научного проекта КН МОН РК АР08856205 «Оценка уровня демографической безопасности Казахстана»)

Өмірзақ Тамерлан Ержанұлы, магистр истории, преподаватель-магистр Казахского национального педагогического университета имени Абая (г. Алматы, Республика Казахстан).

«Индикативная система оценки уровня демографической безопасности, рисков и угроз Казахстана (2009–2020 гг.) (грантовый научный проект КН МОН РК АР08856205 «Оценка уровня демографической безопасности Казахстана»)

Айдарбаева Раушан Кайсановна, кандидат исторических наук, ассоциированный профессор, ВКТУ им. Д.Серикбаева (г. Усть-Каменогорск, Республика Казахстан),

Уалиева Сауле Кабдымуликовна, кандидат исторических наук, старший преподаватель ВКТУ им. Д. Серикбаева (г. Усть-Каменогорск, Республика Казахстан).

«Межэтнические (межнациональные) браки в Казахстане: обзор интернет-изданий на казахском и русском языках»

Ыбырайхан Марат Ыбырайханұлы, докторант 3-го года обучения, специальность «История», Карагандинский университет имени академика Е.А. Букетова (г. Караганда, Республика Казахстан).

«1964–1985 жж. Орталық Қазақстанның ауылдық аймақтарындағы этнодемографиялық жағдайдың қалыптасуы және бүгінгі сипатқа әсері»

Неустроева Аида Борисовна, кандидат социологических наук, ведущий научный сотрудник, Академия наук Республики Саха (Якутия) (г. Якутск, Российская Федерация).

«Тенденции рождаемости и смертности в Республике Саха (Якутия)»

Иманбаев Аскарбек Аширалыұлы, академик МАИ, старший преподаватель, Таразский региональный университет (г. Тараз, Республика Казахстан).

«Культурные и нравственно - духовные ценности современного развития казахстанского общества»

Кадыржанов Рустем Казахбаевич, доктор философских наук, профессор, главный научный сотрудник, Институт философии, политологии и религиоведения КН МВОН РК, профессор КазУМОМЯ им. Аблайхана (г. Алматы, Республика Казахстан).

«Тенденции изменения демографического поведения этносов в Казахстане»

Глушкова Лилия Николаевна, кандидат психологических наук, старший преподаватель КАСУ (г. Усть-Каменогорск, Республика Казахстан).

«Репродуктивные установки и гендерные роли молодежи Восточно-Казахстанской области (разработка проекта)»

Альжанова Фарида Газизовна, доктор экономических наук, главный научный сотрудник, Институт экономики КН МОН РК (г. Алматы, Республика Казахстан),

Нурланова Наиля Капеновна, доктор экономических наук, профессор, главный научный сотрудник, Институт экономики КН МОН РК (г. Алматы, Республика Казахстан),

Алибекова Гульназ Жанатовна, PhD, заместитель Генерального директора, Институт экономики КН МОН РК (г. Алматы, Республика Казахстан).

«Влияние пандемии COVID-19 на демографические процессы в городах Казахстана»

Дюсупова Сауле Туяковна, доктор PhD (г. Астана, Республика Казахстан).

«Последние изменения и влияние этнической принадлежности на рождаемость в Казахстане»

Еремин Алексей Алексеевич, кандидат географических наук, доцент, Алтайский государственный университет (г. Барнаул, Российская Федерация).

«Система мониторинга демографического развития Алтайского края».

Рыгалов Евгений Владимирович, старший преподаватель, Алтайский государственный университет (г. Барнаул, Российская Федерация).

«Анализ этнической структуры населения на примере Республики Алтай».

Сессия 3: Демографическая безопасность в контексте урбанизации и развития городского пространства

Модератор: Столярова Элеонора Олеговна, кандидат социологических наук, главный научный сотрудник НИЦ «Алтайтану» ВКУ имени Сарсена Аманжолова

Сарсембаева Гульжан Алибековна, кандидат исторических наук, ассоциированный профессор ВКУ имени Сарсена Аманжолова (г. Усть-Каменогорск, Республика Казахстан).

«Влияние занятости на трансформации репродуктивных установок городского населения Казахстана»

Тулешова Шынар Пазылбековна, PhD демография, главный эксперт, АО «Институт экономических исследований».

«Қазақстандағы моноқалалардың демографиялық жағдайы»

Бекенова Лидия Молдабаевна, кандидат экономических наук, проректор Алматинского гуманитарно-экономического университета (г. Алматы, Республика Казахстан),

Жанбозова Аксауле Болатхановна, научный сотрудник института экономики МОН РК (г. Алматы, Республика Казахстан).

«Методы оценки урбанизации»

Корвяков Валерий Анатольевич, доктор экономических наук, профессор, ректор Алматинского гуманитарно-экономического университета (г. Алматы, Республика Казахстан),

Дигель И.Е. (г. Алматы, Республика Казахстан).

«Принципы формирования урбанизированных систем»

Григоричев Константин Вадимович, доктор социологических наук, проректор по научной работе и международной деятельности, Иркутский государственный университет (г. Иркутск, Российская Федерация).

«Эволюция «частного сектора» постсоветского города как процессы внутренней субурбанизации (При поддержке гранта РФФИ №20-011-00282)»

Поликарпов Дмитрий, студент 4-го курса, Санкт-Петербургский государственный университет (г. Санкт-Петербург, Российская Федерация),

Савельев Илья, студент 4-го курса, Санкт-Петербургский государственный университет (г. Санкт-Петербург, Российская Федерация).

«Социально-демографическая ситуация города Алматы: перспективы и риски развития»

Шамгунова Гульнур Айтахметовна, магистр социологии, главный специалист «Госградкадастр» МИИР (г. Астана, Республика Казахстан).

«Демографические процессы в городах Казахстана: основные тенденции и проблемы»

Нурланова Наилья Капеновна, доктор экономических наук, профессор, Институт экономики Комитета науки Министерства науки и высшего образования Республики Казахстан (г. Алматы, Республика Казахстан).

«Урбанизация как фактор демографического роста: тенденции и риски»

Михнова Полина Владимировна, кандидат архитектуры, доцент кафедры архитектуры, Санкт-Петербургский горный университет (г. Санкт-Петербург, Российская Федерация).

«Скандинавский след в архитектуре России: Санкт-Петербург, Выборг, Карелия»

Есимова Айгуль Бегеновна, кандидат исторических наук, доцент, Южно-Казахстанский государственный педагогический университет, (г. Шымкент, Республика Казахстан),

Валитова Зульфия Хафизовна, кандидат социологических наук, профессор кафедры политологии и социологии Карагандинского университета им. академика Е.А. Букетова, (г. Караганда, Республика Казахстан).
Основные тренды естественного воспроизводства населения Казахстана (1991-2021 гг.)

Сессия 4: Ретроспективный анализ этнодемографических процессов как основа понимания вызовов современности

Модератор: Сарсембаева Гульжан Алибековна, кандидат исторических наук, ассоциированный профессор, ВКУ имени Сарсена Аманжолова

Бармин Валерий Анатольевич, доктор исторических наук, профессор, Алтайский государственный педагогический университет (г. Барнаул, Российская Федерация).

«Социально-политические и этноконфессиональные условия зарождения басмаческого движения в Туркестане (1917–1918 гг.)»

Гончаров Юрий Михайлович, доктор исторических наук, профессор, Алтайский государственный университет (г. Барнаул, Российская Федерация).

«Тюркское купечество Западной Сибири в 19 - начале 20 в.»

Калиева Каниша Советкановна, кандидат исторических наук, доцент, ВКТУ им. Д. Серикбаева (г. Усть-Каменогорск, Республика Казахстан).

«1950-1970 жылдардағы Қытайдан Қазақстанға қазақтардың көші-қонын зерттеудегі ауызша тарих әдісі» («Метод устной истории в изучении миграции казахов из Китая в Казахстан в 1950-1970 гг.)»

Бургарт Людмила Александровна, магистр истории, референт-переводчик, Римско-католический приход Пресвятой Девы Марии Святого Розария (г. Усть-Каменогорск, Республика Казахстан).

«Миграция» веры: Гертруда Детцель и её служение преследуемой Церкви в Казахстане (1941–1971 гг.)»

Шмидт Вальдемар, магистр истории (г. Регенсбург, Германия).

«Об истории спецпереселенцев на территории Казахстана (по материалам архивных документов)»

Брюханова Елена Александровна, кандидат исторических наук, доцент, Алтайский государственный университет (г. Барнаул, Российская Федерация),

Неженцева Наталья Владимировна, кандидат исторических наук, доцент, Алтайский государственный университет (г. Барнаул, Российская Федерация),

Чекрыжова Оксана Ивановна, кандидат исторических наук, доцент, Алтайский государственный университет (г. Барнаул, Российская Федерация).

«Опыт анализа социально-демографических групп населения городов Сибири на рубеже XIX–XX вв.»

Анисимова Инна Владимировна, кандидат исторических наук, доцент, Алтайский государственный университет (г. Барнаул, Российская Федерация).

«Проблемы опеки и попечительства в Степном крае в представлении российских органов власти (конец XIX – начало XX вв.)»

Булгынбаева Аяулы Калымбековна, магистр истории, ВКУ имени Сарсена Аманжолова (г. Усть-Каменогорск, Республика Казахстан).

«XX засырдың 20-30 жылдарындағы Шығыс Қазақстандағы ауылдық сайлау құқығынан айырылғандардың тұрпаттамасы»

Исмагулова Эльвира Ермекқызы, магистрант 2 году обучения специальности «История» ВКУ имени Сарсена Аманжолова, учитель истории средней школы №47 (г. Усть-Каменогорск, Республика Казахстан).

«Кеңестік дәуірде Қазақстаннан шыққан басшы Жұмабай Шаяхметов жайындағы тарихи еңбектерге шолу».

Махметова Надира Аманжолқызы, докторант 2-го года обучения Восточно-Казахстанского университета имени С. Аманжолова по образовательной программе «8D02202-История» (г. г. Усть-Каменогорск, Республика Казахстан).

«1989-2021жж. Шығыс Қазақстан тұрғындар санының өсуі»

Жумабаев Батырхан Каирканович, магистрант 2 года, Южно-Казахстанский государственный педагогический университет (г. Шымкент, Республика Казахстан).

«Социально-экономическое развитие города Чимкент в 70-е годы XX века»

ПРОГРАММА

Открытие учебной лаборатории «DIGITAL SOCIAL RESEARCH»

4 октября 2022 г. в 10.00 ч.

Место проведения: Восточно-Казахстанский университет имени Сарсена Аманжолова, г. Усть-Каменогорск, Республика Казахстан, ул.30-й Гвардейской дивизии, 34, аудитория 323.

Время: 10.00–12.00

Модератор: Аубакирова Жанна Сакеновна, кандидат исторических наук, ассоциированный профессор, директор НИЦ «Алтайтану» ВКУ имени Сарсена Аманжолова.

Приветствие:

1. **Смит Ирины Федоровны**, заместитель акима города Усть-Каменогорск.
2. **Толеген Мухтар Адильбекович**, председатель правления-ректора Восточно-Казахстанского университета имени Сарсена Аманжолова, кандидат юридических наук, профессор.
3. **Полторанин Иван Аникеевич**, почетный профессор, ветеран ВКУ имени Сарсена Аманжолова.
4. **Оразалин Слэмбек Қалибекұлы**, декан ВШГН, **Адиканова Салтанат Сайларбекқызы**, декан ВШЕН, **Жаманбаева Лаззат Кадырбековна**, зав. кафедрой истории Казахстана и Рухани жаңғыру.

Выступления:

1. **Презентация Базы демографических данных <http://statdata.info/>**
Аубакирова Жанна Сакеновна, кандидат исторических наук, ассоциированный профессор, директор НИЦ «Алтайтану» ВКУ имени Сарсена Аманжолова.
2. **Презентация сайта НИЦ «Алтайтану» <http://demography.kz/ru/>**
Краснобаева Нелли Леонидовна, кандидат исторических наук, ведущий научный сотрудник НИЦ «Алтайтану» ВКУ имени Сарсена Аманжолова.
3. **Презентация результатов полученных в рамках реализации грантовых научных проектов и 3D книг (с дополненной реальностью)**

Столярова Элеонора Олеговна, кандидат социологических наук, главный научный сотрудник НИЦ «Алтайтану» ВКУ имени Сарсена Аманжолова.

Сарсембаева Гульжан Алибековна, кандидат исторических наук, ассоциированный профессор ВКУ имени Сарсена Аманжолова.

4. О перспективах развития социально-демографических исследований и международного сотрудничества

Алексеевко Александр Николаевич, доктор исторических наук, главный научный сотрудник НИЦ «Алтайтану» ВКУ имени Сарсена Аманжолова.

Григоричев Константин Вадимович, проректор по научной и международной деятельности Иркутского государственного университета, доктор социологических наук, профессор

Лысенко Юлия Александровна, доктор исторических наук, заведующий кафедрой востоковедения Алтайского государственного университета, (Барнаул, Российская Федерация).